

Metoda dyskusji na lekcji języka polskiego.

*Prezentacja przedstawiona na spotkaniu metodycznym
nauczycieli języka polskiego szkół ponadgimnazjalnych*

Danuta Wójcik

Powiatowe Centrum Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli
w Puławach

Cel spotkania:

- ◆ Zachęcić nauczycieli do wykorzystywania na lekcjach języka polskiego różnego rodzaju dyskusji.

Rodzaje dyskusji:

- ◆ okrągłego stołu,
- ◆ punktowana,
- ◆ panelowa,
- ◆ dywanik pomysłów,
- ◆ akwarium,
- ◆ kula śnieżna,
- ◆ metaplan,
- ◆ burza mózgów.

Dyskusja okrągłego stołu

- ◆ Przedstawienie problemu przez nauczyciela.
- ◆ Swobodna wymiana poglądów między nauczycielem a uczniami, a także między samymi uczniami.
- ◆ Wymiana własnych poglądów i doświadczeń.
- ◆ Wzajemne udzielanie sobie wyjaśnień.

Dyskusja punktowana

- ◆ Dyskutuje 6-8 osób, natomiast pozostali uczniowie przysłuchują się.
- ◆ Rozmowa trwa od 8 do 20 minut.
- ◆ Uczestnicy dyskusji posługują się planem.
- ◆ Za każdy udział w wymianie zdań uczeń otrzymuje punkty dodatnie lub ujemne.

Dyskusja panelowa

Metoda ta opiera się na istnieniu dwóch grup:

- ◆ słuchającej (widownia – uczący się),
- ◆ dyskutującej (eksperci – panel).

Wśród ekspertów znajduje się osoba prowadząca, jej zadania to:

- ◆ wprowadzenie do problemu,
- ◆ udzielanie głosu członkom dyskusji, a w drugim etapie także słuchaczom,
- ◆ dbanie o dyscyplinę merytoryczną,
- ◆ podsumowanie.

Fazy dyskusji panelowej:

- ◆ Pierwsza: Wypowiedzi członków panelu – wyczerpujące, precyzyjne, dostosowane do poziomu audytorium. Czas ściśle limitowany.
- ◆ Druga: Głos może zabrać każda osoba z grupy audytorium. Może zadawać pytania ekspertom, podjąć dyskusję, odrzucić bądź zaakceptować stanowisko któregoś z ekspertów.
- ◆ Nauczyciel podsumowuje dyskusję, a następnie ocenia pracę uczniów.

Dywanik pomysłów

- ◆ Celem tej metody jest poszukiwanie i wybór najlepszego rozwiązania.
- ◆ Służy do prowadzenia dyskusji w grupach nad postawionym problemem.

Dywanik pomysłów - przebieg

- ◆ Zapisanie problemu na tablicy.
- ◆ Indywidualne tworzenie pomysłów i zapisywanie ich na karteczkach (2-3 kartki dla każdego ucznia).
- ◆ Tworzenie dywanika pomysłów – przywieszanie karteczek na wspólnym arkuszu papieru i głośne ich odczytywanie.
- ◆ Ocena rozwiązań; każdy uczeń otrzymuje 1-3 punkty i może dowolnie rozmieścić je przy wybranym rozwiązaniu.

Akwarium

- ◆ Przygotowując dyskusję, wybiera się 4-5 kontrowersyjnych poglądów mieszczących się w danym kręgu tematycznym. Tyluż uczniów będzie reprezentować wybrane poglądy.
- ◆ Uczniowie siadają naprzeciw siebie, tworząc kwadrat lub prostokąt. Dyskutują.
- ◆ Pozostałe osoby zajmują miejsce w małych półkolach za tymi osobami, których poglądy wydają im się słuszne.

Akwarium

- ◆ Po kilku minutach dyskusji powinna nastąpić tzw. „pauza doradcza” dyskutujących z ich zwolennikami. Grupa może zmienić swojego „wyraziciela poglądów”.
- ◆ Ponownie następuje dyskusja.
- ◆ Spór można uznać za zamknięty, gdy obrany temat zostanie wyczerpująco przedyskutowany (można dołączyć kolejne „pauzy doradcze”).

Inna wersja metody „Akwarium”

- ◆ Uczniowie siadają w kręgu, wewnątrz stawia się 2-5 krzeseł.
- ◆ Osoba chcąca zabrać głos w dyskusji siada na krześle, po wypowiedzeniu się zwalnia krzesło dla innych.
- ◆ Dyskutują tylko osoby znajdujące się wewnątrz kręgu.

Kula śnieżna

- ◆ Klasę dzielimy na pary. Każda para siada w dowolnym miejscu i przez 5 min. dyskutuje na temat wcześniej ustalonego zagadnienia.
- ◆ Następnie para wyszukuje drugą parę – i uczniowie rozmawiają ze sobą przez kolejne 10 min.
- ◆ Czwórki łączą się w grupy 8-osobowe i ponownie wymieniają poglądy przez kolejne 15 min.
- ◆ Dyskusję kończą relacje przedstawicieli grup z przebiegu pracy – prezentowane są trzy główne wnioski z rozmowy.

Metaplan

- ◆ Przebieg dyskusji zapisuje się w formie plakatu, tzw. *metaplanu*, który powstaje w trakcie omawiania problemu.
- ◆ W wyniku dyskusji grupowych tworzy się kilka plakatów.
- ◆ Plakaty prezentowane są przez przedstawicieli każdej z grup.
- ◆ Można wybrać kilka osób, które zbiorą wnioski i przedstawią je jako wspólny wynik.

Burza mózgów (giełda pomysłów)

Oddziela się fazę gromadzenia pomysłów od fazy ich wartościowania.

- ◆ Zdefiniowanie problemu.
- ◆ Propozycje rozwiązań.
- ◆ Dyskusja nad pomysłami, ich ocena.
- ◆ Wybór rozwiązania.
- ◆ Zastosowanie wybranego rozwiązania w praktyce.
- ◆ Sprawdzenie efektów zastosowanego pomysłu.

Zasady dyskusji

1. Mówimy tylko w swoim imieniu.
2. Mówimy krótko, zrozumiale i na temat.
3. Swoje poglądy uzasadniamy, podając logiczne argumenty.
4. Nie przerywamy przedmówcy i nie mówimy z nim jednocześnie.
5. Nie monopolizujemy dyskusji, gdyż inni też chcą się wypowiedzieć.
6. Słuchamy uważnie cudzych argumentów.
7. Nie obrażamy nikogo i nie wyśmiewamy (krytykujemy i oceniamy argumenty, a nie osoby i ich przekonania).
8. Jesteśmy opanowani, nie ulegamy emocjom.

Dziękuję za uwagę!